

RAPORT DE ACTIVITATE

Școală membră a:

- Asociației Școlilor de Sănătate Publică din Regiunea Europeană (ASPHER)
- Asociației Latine de Analiză a Sistemelor de Sănătate (ALASS)
- Certificat onorific al Universității din Kentucky – Școala de Sănătate Publică

2008

CUPRINS

<i>I.</i>	<i>Introducere.....</i>	<i>3</i>
<i>II.</i>	<i>Formare / activități de învățământ postuniversitar.....</i>	<i>8</i>
<i>III.</i>	<i>Analiza și evaluarea serviciilor de sănătate (DRG).....</i>	<i>13</i>
<i>IV.</i>	<i>Cercetare, sănătate publică și servicii de sănătate.....</i>	<i>15</i>
<i>V.</i>	<i>Organizare evenimente.....</i>	<i>27</i>
<i>VI.</i>	<i>Activități de editare și tipărire a publicațiilor de specialitate.....</i>	<i>29</i>

INTRODUCERE

ȘCOALA NAȚIONALĂ DE SĂNĂTATE PUBLICĂ ȘI MANAGEMENT SANITAR (SNSPMS) are o lungă tradiție de formare și cercetare în domeniul sănătății publice și a managementului sanitar, începând din 1992, când a fost înființată în cadrul programului finanțat de Banca Mondială. Actuala denumire datează din 2006, când a fost reorganizat Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Sănătate (INCDS).

SNSPMS are o tradiție de cooperare și consultanță cu Ministerul Sănătății Publice și Casa Națională de Asigurări de Sănătate, fiind o permanentă sursă de expertiză, analize și recomandări pentru decidenți.

Misiune-viziune

Viziunea noastră este să contribuim la crearea unui sistem de sănătate în care fiecare cetățean să aibă acces la îngrijiri medicale de calitate în funcție de nevoile specifice.

Valori

- Profesionalism
- Comunicare
- Inovare
- Integritate

Domenii principale de activitate

- formare postuniversitară în sănătate publică și management sanitar
- cercetare în domeniul sănătății publice și medicină bazată pe dovezi
- asistență tehnică atât pentru instituții românești, cât și străine, în ceea ce privește reforma serviciilor de sănătate

Servicii oferite

➤ *Activități de formare*

- Cursuri de management spitalicesc (pentru managerii de spital, pentru directorii economici și financiar contabili, pentru directorii de îngrijiri și asistenți șefi)
- Cursuri de Atestat în managementul serviciilor de sănătate
- Cursuri pentru managerii serviciilor de ambulanță județene și a municipiului București
- Cursuri pentru managementul cabinetului medical
- Cursuri tematice de scurtă durată (Comunicare, Managementul proiectelor etc)

➤ *Activități de cercetare științifică și medicină bazată pe dovezi*

- Analiza activității spitalelor și evaluarea raportului cost-eficiență
- Studii cu privire la nevoile în sănătate, creșterea accesului la servicii, creșterea cost-eficienței serviciilor, influența factorilor de risc asupra sanatații etc.
- Evaluarea calității serviciilor medicale, inclusiv investigarea satisfacției pacienților și a furnizorilor de servicii medicale;

➤ *Activități tehnice – DRG (Diagnosis Related Groups)*

- Colectarea datelor clinice la nivel de pacient din spitalele din România
- Asistență tehnică
- Analiza solicitărilor spitalelor

- Analiza solicitărilor privind adăugarea de module noi în aplicația DRG Național 2009, facilitarea colectării datelor, analiză și raportare către alte instituții

➤ *Activități de promovare a sănătății*

- Campanii de informare, educare, comunicare (IEC) în domeniul sănătății
- Promovarea sănătății prin activități de instruire
- Promovarea responsabilității sociale pentru sănătate
- Asistență tehnică și formare în dezvoltarea serviciilor integrate de asistență medicală comunitară.

Structură

SNSPMS își realizează activitățile aferente domeniului de activitate în următoarele structuri funcționale principale:

- **Centrul de formare post-universitară în domeniul Sănătății Publice, Administrației și Managementului Serviciilor de Sănătate.** La acest nivel sunt dezvoltate programele de formare și perfecționare în domeniul sănătății publice și managementului sanitar destinate personalului din sistemul de sănătate;
- **Centrul de Management al Serviciilor de Sănătate.** La nivelul acestui centru sunt elaborate studii de cercetare-dezvoltare, proiecte/programe de asistență tehnică/consultanță în domeniul sănătății publice și managementului sanitar;
- **Centrul de Cercetare și Evaluare a Serviciilor de Sănătate.** La nivelul acestui centru sunt colectate datele clinice aferente tuturor pacienților spitalizați în România. Aceste date sunt baza analizelor și rapoartelor prin care se realizează finanțarea spitalelor din România, analiza performanțelor acestora etc.;

- **Centrul Național de Promovare a Sănătății.** Prin compartimentul de Asistență Comunitară, centrul reprezintă forul tehnic și metodologic al rețelei asistență comunitară a Ministerului Sănătății Publice;

Biblioteca

Fondată în anul 1994, biblioteca SNSPMS este o sursă de informare și documentare atât pentru personalul propriu, cât și pentru cei a căror activitate se intersectează permanent sau temporar cu cea a SNSPMS. În prezent, fondul de carte al bibliotecii este de aproximativ 5500 de volume. Principalele domenii în care s-au dezvoltat colecțiile aflate în bibliotecă sunt: management general și management aplicat, marketing, resurse umane, managementul calității, economie sanitară, management financiar, servicii și politici de sănătate, promovarea sănătății, epidemiologie, sănătate publică, sociologie, psihologie, etică, metodologia cercetării, statistică, date statistice generale și sanitare, legislație etc. Biblioteca are acces la baza de reviste medicale cuprinse în proiectul HINARI (OMS) și prin biblioteca Cochrane la textul integral al articolelor, dispune și de o bază de date proprie de aproximativ 1500 de articole și cărți în format electronic (bibliotecă virtuală), cu tematică specifică domeniului de activitate al SNSPMS și are acces la o bază de date legislativă generală.

Parteneri locali:

Ministerul Sănătății Publice, Casa Națională de Asigurări de Sănătate, Ministerul Educației și Cercetării, Colegiul Medicilor din România, Autoritățile Județene de Sănătate Publică, Casele Județene de Asigurări de Sănătate, Centrul de Perfecționare a Medicilor și Farmaciștilor, Catedra de Sănătate Publică a Universității de Medicină și Farmacie „Carol Davila”, Centrul de Resurse și Informare pentru Profesiuni Sociale, Centrul pentru Politici și Servicii de Sănătate, Institutul de Sănătate Publică, Institutul pentru Ocrotirea Mamei și Copilului “Alfred Rusescu”, Facultatea de Sociologie a Universității București etc.

Parteneri internaționali:

- Joanna Briggs Institute (JBI) din Adelaide, AUSTRALIA
- Asociația Școlilor de Sănătate Publică din Regiunea Europa (ASPHER)
- Școala de Înalte Studii în Sănătate Publică, Rennes, Franța
- Universitatea „George Washington”, SUA
- ALASS – Asociația Latină pentru Analiza Sistemelor de Sănătate
- Organizația Mondială a Sănătății
- Institutul de Sănătate Publică din Tirana, Albania
- Școala Management in Sănătate Publică, Chisinau, Republica Moldova
- Banca Mondiala
- Fondul Global de Combatere a SIDA, Tuberculozei și Malariei.
- Proiect HOPE

I. FORMARE / ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚĂMÂNT POSTUNIVERSITAR

Cursurile organizate și desfășurate în cadrul Școlii Naționale de Sănătate Publică și Management Sanitar, în anul 2008, de către Centrul de Formare în domeniul Sănătății Publice, Administrației și Managementului Sanitar în colaborare cu celelalte centre sunt următoarele:

1. CURSUL DE FORMARE ÎN MANAGEMENT SPITALICESC

Acest curs este organizat în baza ordinului 168/2007 privind modificarea Ordinului ministrului sănătății publice nr. 635/2006 pentru aprobarea organizării și desfășurării cursului de management spitalicesc, necesar în vederea ocupării funcției de manager al spitalului public.

Scopul cursului este de a asigura pregătirea managerilor de spitale pentru gestionarea spitalelor la un nivel performant.

Cursul are o structura modulara, astfel:

- Managementul și organizarea serviciilor spitalicești;
- Finanțarea bazată pe caz rezolvat (DRG);
- Economie sanitară;
- Management financiar;
- Managementul resurselor umane;
- Managementul calității serviciilor de sănătate și evaluarea performanței;
- Audit intern.

În anul 2008, Centrul de Formare în domeniul Sănătății Publice, Administrației și Managementului Sanitar a organizat și desfășurat 5 cursuri de Management Spitalicesc în București. La acest curs au participat 251 de persoane.

2. CURS DE ATESTAT ÎN MANAGEMENTUL SERVICIILOR DE SĂNĂTATE

Programul are ca scop dobândirea de cunoștințe și abilități în domeniul sănătății publice și managementului sanitar, în vederea eficientizării activității manageriale la nivelul unităților sanitare.

Cursul, cu o durată de 12 săptămâni, are o structură modulară, fiind alcătuit din 12 module și se adresează medicilor care doresc să ocupe o funcție de conducere într-o instituție sanitară.

În anul 2008, au fost organizate 6 serii de curs, dintre care 3 în București și 3 serii în Galați, Arad, Ploiești. Numărul total de participanți a fost de 353.

3. CURS DE MANAGEMENT SPITALICESC PENTRU DIRECTORII FINANCIAR-CONTABILI SI ADMINISTRATIVI

Scopul cursului este furnizarea de cunoștințe în domeniul managementului spitalicesc pentru personalul cu studii superioare din departamentele economice, financiare și administrative ale spitalului, în vederea îmbunătățirii cunoștințelor și aptitudinilor manageriale.

Cursul este structurat pe 7 module, astfel:

1. Managementul serviciilor de sănătate
2. Finanțarea serviciilor de sănătate
3. Contractarea și decontarea serviciilor spitalicești
4. Managementul proiectelor
5. Management financiar I
6. Management financiar II
7. Audit public intern

In anul 2008, 25 de persoane au absolvit acest curs. Sesiunile stiintifice din cadrul cursului au fost sustinute de catre lectori din cadrul SNSPMS și lectori din alte institutii de învățământ de specialitate.

4. PROGRAMUL DE PEFECTIIONARE PROFESIONALĂ PENTRU MANAGERII SPITALELOR PUBLICE

Programul de perfectionare profesionala dedicat managerilor spitalelor publice a avut ca scop actualizare și îmbunătățirea cunoștințelor managerilor din spitalele publice, in vederea eficientizarii si cresterii performanței în aceste institutii.

Programul de perfectionare a avut o durata de 10 zile a fost structurat pe urmatoarele tematici:

- Legislatie
- Comunicare, Relatii Publice
- Etica manageriala si Medicala
- Conflict si Negociere
- Noutati in finantarea spitalului
- Management de proiect
- Evaluarea performantei spitalului pe baza indicatorilor
- Managementul Informatiilor

Numărul participanților la acest program a fost de 308; toate cursurile fiind desfășurate în București.

Cursurile au fost sustinute atat de catre lectori din cadrul SNSPMS, cat si de catre specialisti din cadrul Ministerului Sănătății Publice și Casei Naționale de Asigurări de Sănătate.

5. PROGRAM DE DEZVOLTARE PROFESIONALĂ CONTINUA PENTRU ECHIPELE MANAGERIALE DIN SISTEMUL DE SANATATE DIN ROMANIA

Programul a fost organizat de către Scoala Nationala de Sanatate Publica si Management Sanitar in colaborare cu Organizatia Project HOPE. Programul a inceput in decembrie 2008 cu continuare pana in martie 2009.

Scopul programului este de a îmbunătăți cunoștințele managerilor din sistemul de sănătate din România și de a crește eficacitatea acestor instituții, punându-se accent pe o mai bună coordonare și pe munca în echipă. Cursul constă din prelegeri teoretice și exerciții practice în grup. În același timp, participanții vor lucra la proiectul pe care echipa și l-a ales, folosindu-se de noile cunoștințe și aplicându-le în practică.

Cursul este susținut în limba engleză și română, atât de lectori străini, cu o bogată experiență internațională, cât și de lectori români, care vor aduce în discuție aspecte ale sistemului de sănătate din România. Pentru buna desfășurare se va asigura traducerea simultană. Materialele furnizate vor fi în limba română.

Programul este structurat pe 4 module, a câte 3 zile fiecare, și se va desfășura în județul Bihor, la Băile Felix:

Modulul I: *Management strategic și mediul de afaceri în îngrijirile de sănătate*
(08 – 11 Decembrie 2008)

Modulul II: *Management operațional și îmbunătățirea calității*
(19 – 21 Ianuarie 2009)

Modulul III: *Managementul Resurselor Umane – Motivarea personalului*
(16 – 18 Februarie 2009)

Modulul IV: *Management Financiar și gestionarea afacerii*
(16 – 18 Martie 2009)

În cadrul acestui program se lucrează în echipe de câte 3 membri din fiecare spital selectat. Fiecare echipa trebuie să dezvolte un proiect care să reflecte nevoile respectivului spital. Tema trebuie să fie simplă, realistă, iar soluția ar trebui să nu necesite resurse financiare suplimentare pe care instituția nu le poate oferi, dar care să producă rezultate măsurabile. Numărul total al participanților este de 60, în echipe de câte 3 membri din cadrul a 20 de spitale.

6. MANAGEMENT SPITALICESC PENTRU DIRECTORII DE ÎNGRIJIRI SI ASISTENTII ȘEFI

Scopul cursului este de a asigura pregătirea asistenților medicali/moașelor pentru funcția de director de îngrijiri sau asistent șef de spital.

Cursul este structurat modular pe durata a 4 săptămâni, astfel:

- Managementul organizării și finanțării spitalului;
- Managementul resurselor umane;
- Managementul calității îngrijirilor spitalicești;
- Legislație sanitară și comunicare;

Pe parcursul anului 2008, au fost desfășurate 3 cursuri, atât în București, cât și în centrul regional Sibiu, întrunind un număr total de 102 de cursanți.

II. ANALIZA ȘI EVALUAREA SERVICIILOR DE SĂNĂTATE (DRG)

1. CONTRACTUL DE PRESTĂRI SERVICII ÎNCHEIAT DE SNSPMS CU CASA NAȚIONALĂ DE ASIGURĂRI DE SĂNĂTATE

Scop: prestarea de servicii privind colectarea, prelucrarea datelor și elaborarea rapoartelor, în vederea decontării serviciilor medicale spitalicești, precum și activități de validare, monitorizare, evaluare și analiză pentru serviciile medicale spitalicești furnizate asiguraților și decontate din fondul național unic de asigurări de sănătate, potrivit competențelor conferite pentru fiecare parte de către legislația în vigoare.

Activități:

- Colectarea și gestionarea setului minim de date la nivel de pacient în regim de spitalizare continuă (SMDPC) de la toate unitățile sanitare cu paturi aflate în relație contractuală cu casele de asigurări de sănătate, pe baza reglementărilor legale în vigoare;
- Clasificarea și validarea de către SNSPMS a cazurilor externate în regim de spitalizare continuă din unitățile sanitare cu paturi aflate în relație contractuală cu casele de asigurări de sănătate;
- Furnizarea lunară și trimestrială de către SNSPMS, în format electronic, către unitățile sanitare cu paturi a bazei de date cu informațiile rezultate în urma procesului de grupare și validare;
- Furnizarea trimestrială de către SNSPMS, în format electronic, către casele de asigurări de sănătate județene a rapoartelor aferente unităților sanitare cu paturilor cu care acestea au încheiat contract;
- Elaborarea metodologiei de calcul a tarifelor pentru unitățile sanitare cu paturi finanțate pe baza tarifului pe caz rezolvat (DRG), realizarea unor simulări utilizând tarifele calculate pe baza datelor financiare puse la dispoziție de CNAS;
- Furnizarea de analize și date statistice solicitate de CNAS;

- Furnizarea de analize privind problemele cu potential impact negativ in decontare identificate de SNSPMS; identificarea cauzelor, evaluarea riscurilor si formularea de recomandari in acest sens;
- Analiza activitatii specifice spitalizarii de zi: furnizarea trimestriala a unor rapoarte de evaluare a activitatii, interpretarea rezultatelor, evaluarea riscurilor si formularea de recomandari.

III. CERCETARE, SĂNĂTATE PUBLICĂ ȘI SERVICII DE SĂNĂTATE

1. ASSPRO CEE 2007, Studiu european FP7, 2008-2012 – "ASSESSMENT OF PATIENT PAYMENT POLICIES AND PROJECTION OF THEIR EFFICIENCY, EQUITY AND QUALITY EFFECTS: THE CASE OF CENTRAL AND EASTERN EUROPE"

(Evaluarea politicilor privind plățile pacienților și proiectarea efectelor acestora din punct de vedere al eficienței, echității și calității: cazul Europei Centrale și de Est)

Scopul general al proiectului: elaborarea unui set de criterii bazate pe evidențe corespunzătoare pentru evaluarea politicilor de plată a serviciilor medicale de către pacienții din centrul și estul Europei. România este una dintre țările în care se desfășoară această cercetare, Școala Națională de Sănătate Publică și Management Sanitar fiind unul dintre partenerii acestui proiect european.

Obiective

1. Identificarea unui set de criterii obiective, bazate pe dovezi, pentru evaluarea politicilor legate de plăți a pacienților, cu validare prin aplicarea în Europa C-E;
2. Dezvoltarea unui instrument de cercetare fiabil și valid pentru studiul nivelului și tipului de plăți informale pentru servicii de sănătate și aplicarea acestuia în țări din Europa C-E;
3. Dezvoltarea unui model al cererii de servicii de sănătate plătite oficial de pacienți și validarea acestui model prin aplicarea în regiunea C-E a Europei;
4. Dezvoltarea unui instrument proiectiv de analiză la nivel macro a eficienței, echității și calității efectelor politicilor de plăți ale pacienților, și validarea acestui model.

Metodologie

Proiectul este structurat în jurul a 8 pachete de activități (PA) grupate astfel: cercetare, diseminare și management al proiectului.

PA1 - Dezvoltarea modelelor conceptuale;

PA2 - Pregătirea colectării datelor;

- PA3 – Prima etapă de colectare a datelor;
- PA4 - A-IIa etapă de colectare a datelor;
- PA5 - Analiza și interpretarea datelor;
- PA6 - Evaluarea și proiecția de politici;
- PA7 - Diseminarea rezultatelor;
- PA8 - Activități de management al proiectului.

Rezultate 2008

Întâlnirea de proiect programată pentru anul 2008 s-a desfășurat în luna aprilie la Maastricht (Olanda), cu participarea tuturor partenerilor de proiect. În cadrul acestei întâlniri au fost prezentate, discutate și decise următoarele etape ale proiectului, inclusiv calendarul următoarelor întâlniri în cadrul proiectului și aspectele financiare.

Activitățile de cercetare au început efectiv în luna iunie 2008.

CONCLUZII

Proiectul, aparținând categoriei “Collaborative project/Small or medium-scale focused research project” numit ‘Assessment of patient payment policies and projection of their efficiency, equity and quality effects: The case of Central and Eastern Europe’, cu acronimul ASSPRO CEE 2007, finanțat prin Grant agree-ment no.: 217431 în cadrul FP7 (Seventh Framework Programme), Theme 8, Socio-Economic Sciences and Humanities de către The European Community, reprezentată de către The Commission of the European Communities a demarat oficial la data 1 martie 2008 și durează 5 ani (2008-2013).

2. EUROPEAN STUDY PROJECT ON ALCOHOL AND OTHERS DRUGS (ESPAD) - Proiectul școlar european privind consumul de alcool și alte droguri

Scopul general al studiului internațional este de a obține evidențe uniforme și standardizate privind consumul de alcool, tutun și alte droguri în rândul elevilor de 16 ani din cât mai multe țări posibil, care să fundamenteze intervențiile în domeniul promovării sănătății; aceste evidențe permit efectuarea de analize comparative la nivel internațional

și evidențierea tendințelor fenomenului reprezentat de consumul de tutun, alcool, droguri la populația tânără din școli.

Obiective:

- Stabilirea prevalenței consumului de droguri, băuturi alcoolice și tutun în rândul elevilor de liceu cu vârste de 15-16 ani;
- Stabilirea nivelului de cunoștințe, atitudini și practici legate de consumul de droguri, alcool și tutun;
- Măsurarea modului în care este perceput riscul de îmbolnăvire legat de comportamentele nesănătoase;
- Descrierea caracteristicilor demografice și familiale ale grupurilor la risc;
- Descrierea modelului de inițiere a practicii consumului de droguri (vârsta de debut, trecerea de la uz la abuz);
- Descrierea motivației consumului și măsurarea gradului de acces la procurarea drogurilor, alcoolului și tutunului;
- Măsurarea influenței, presiunii și complianța familiei, mediului social și identificarea caracteristicilor psihologice individuale care pot explica modelul de consum și intensitatea practicii;
- Măsurarea consecințelor pe care diverse niveluri de consum le au asupra stării de sănătate, a abilităților sociale, asupra performanței școlare.

Rol în proiect:

În cadrul Studiului ESPAD România 2007, care reprezintă o etapă ce asigură continuitatea desfășurării acestuia la nivel național și la care România a participat la trei din cele 4 studii efectuate (1999, 2003, 2007), SNSPMS este coordonator la nivel național și partener la nivel internațional. Alți parteneri implicați în acest proiect sunt: Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului și Agenția Națională Antidrog (ANA).

Metodologie:

Studiul se desfășoară conform unei metodologii standardizate la nivel internațional, elaborată de către Comitetul Metodologic Internațional și pe baza

schimbului de corespondență pentru clarificarea aspectelor legate de adaptarea la context național.

Pentru 2008 au fost planificate și derulate activități de cleaning și ponderare a bazei de date conform unei metodologii standardizate la nivelul întregului proiect, conform unor reguli aplicate prin sintaxe de lucru utilizate cu ajutorul soft-ului informatic SPSS.

Rezultate 2008

- Menținerea legăturilor cu coordonatorii studiului internațional ESPAD;
- Cleaning-ul și ponderarea bazei ESPAD România 2007: pentru analiză la nivel național și pentru comparația internațională;
- Definitivarea bazei de date;
- Predarea bazei finale către Agenția Națională Antidrog (ANA);
- Analiza preliminară a datelor: (Analiza preliminară a datelor necesare pentru raportarea datelor specifice către instituții colaboratoare și de profil din străinătate și din România (Agenția Națională Anti-drog și instituțiile străine ce monitorizează informațiile din domeniu);
- Contribuție/participare la scrierea raportului internațional;
- Participare la întâlnirea anuală a partenerilor din cadrul proiectului, care s-a desfășurat în perioada 19-21 Octombrie la Riga (Letonia).

Valorificarea rezultatelor studiului se va concretiza în:

- Fundamentarea deciziilor privind politica de combatere, reducere a consumului de tutun, alcool, droguri și de diminuare a consecințelor asupra sănătății la nivelul populației tinere;
- Fundamentarea deciziilor privind strategiile de promovare a unor comportamente sănătoase, de prevenire a consumului, de reducere a consecințelor asupra sănătății ale consumului de alcool, tutun și droguri;
- Fundamentarea deciziilor pentru organizarea unor intervenții cât mai eficiente;
- Fundamentarea deciziilor privind dezvoltarea unor servicii adecvate de promovare a unor comportamente sănătoase, de prevenire a consumului, de reducere a

consecințelor consumului de alcool, tutun și droguri în rândul populației tinere asupra sănătății acesteia.

CONCLUZII:

Studiul oferă evidență bazată pe dovezi pentru politica de combatere, reducere a consumului de tutun, alcool, droguri și de diminuare a consecințelor asupra sănătății la nivelul populației tinere. Pentru a stabili strategii, pentru a organiza intervenții cât mai eficiente, pentru a dezvolta servicii adecvate de promovare a unor comportamente sănătoase, de prevenire a consumului, de reducere a consecințelor consumului de alcool, tutun și droguri asupra sănătății, este necesar să se desfășoare periodic un studiu de prevalență la nivelul populației școlare.

Definitivarea bazei de date (prin cleaning și ponderare) permite utilizarea și analiza informațiilor la un standard înalt de calitate, atât la nivel național cât și internațional. Raportul internațional va fi publicat în luna martie 2009 și va cuprinde și datele la nivelul României.

3. WORD MENTAL HEALTH SURVEYS INITIATIVE (WMH) - Studiu internațional

Scopul general al studiului internațional este de a obține evidențe uniforme și standardizate privind prevalența tulburărilor mintale în rândul populației generale și a factorilor de risc, gradul de utilizare a serviciilor, în vederea constituirii unei baze de date internaționale care să permită efectuarea de analize comparative la nivel internațional.

Obiective:

- Măsurarea prevalenței tulburărilor mintale;
- Măsurarea severității acestor tulburări;
- Determinarea poverii acestor tulburări;
- Evaluarea utilizării serviciilor;
- Evaluarea utilizării medicației în tratarea acestor tulburări;

- Evaluarea a cine este tratat, cine rămâne netratat și care sunt barierele din calea tratamentului.

La nivel național, obiectivele studiului sunt de a intra în comparațiile internaționale și de a disemina rezultatele cercetării către profesioniști, decidenți, mass-media, populație, în vederea implementării strategiei naționale în domeniul sănătății mintale și designului unor intervenții adecvate.

Rol în proiect (coordonator/partener)

SNSPMS este coordonator la nivel național și partener în studiul internațional Alți parteneri implicați: Institutul Național de Statistică și Metro Media Transilvania În mediul internațional *SNSPMS* are conexiune directă cu Harvard, vizând desfășurarea din punct de vedere tehnic a proiectului.

Metodologie

Etapetele de cleaning, ponderare și calibrare clinică (diagnosticare) și analiza comparativă a datelor finale (preconizate a se desfășura în 2007-2008) sunt bazate pe o metodologie standardizată elaborată de către echipa de coordonare internațională (Harvard University) care analizează, verifică și transmite metodologia necesară pentru fiecare țară în parte, și coordonează fiecare etapă și subetapă în parte, prin furnizarea de consultanță și standarde de prelucrare (sintaxe de prelucrare utilizate de software-uri de prelucrare și analiză statistică).

Rezultate 2008:

- Menținerea legăturilor cu partenerii din cadrul proiectului internațional;
- Finalizarea operațiunilor de cleaning a datelor;
- Finalizarea operațiunilor de ponderare a datelor;
- Finalizarea operațiunilor de calibrare clinică (stabilirea diagnosticului);
- Validarea bazei de date și a înregistrărilor colectate și introduse în anul 2007;
- Participare la întâlnirea anuală de lucru în cadrul proiectului: 2008 "Annual Collaborators' Meeting WHO World Mental Health Survey Initiative" Annapolis USA;
- Organizarea unor sesiuni de lucru, conference calls și participare la scrierea de articole în cadrul a 3 grupuri de lucru: National Reports, Suicide, Substance Use.

CONCLUZII

Până în anul 2008 au fost colectate 2363 cazuri în două etape de colectare și a fost efectuată analiza preliminară a datelor colectate în prima etapă (1801 cazuri). Baza finală (2363 cazuri) a fost acceptată pentru comparația internațională.

Întregul proces de planificare, organizare și funcționare eficientă a serviciilor se bazează pe evidențe valide privind nevoile populației, serviciile și utilizarea acestora, nivelul de resurse existente sau potențiale. Rezultatele studiului sunt necesare managerilor de nivel strategic și operațional în vederea luării de decizii strategice în domeniu.

România, prin intermediul acestui studiu este cuprinsă în baza de date internațională din cadrul proiectului WMH și va beneficia de rezultatele analizei comparative.

4. ELABORAREA UNEI STRATEGII TINTA PENTRU PROGRAM DE STAT FOCALIZAT PE ÎMBUNĂTĂȚIREA ACCESULUI LA SERVICII MEDICALE DE BAZA ÎN ZONE SLAB DESERVITE - proiect finanțat de către Banca Mondială și Banca Europeană pentru Investiții.

Scopul proiectului a constat în elaborarea unui instrument de lucru pentru decidenții din Ministerul Sănătății, în vederea determinării zonelor defavorizate din punct de vedere al asistenței medicale primare și a stabilirii eligibilității zonelor pentru viitoare proiecte de investiții dintr-un program de stat.

În cadrul etapelor proiectului s-au urmărit următoarele **obiective**, utilizând **metodologia** specificată:

- Revizuirea principalelor studii și articole științifice din literatura națională și internațională privind problemele de acces la servicii medicale și soluțiile adoptate pentru identificarea exemplurilor de bună practică și a modelelor de organizare a serviciilor de îngrijiri pentru creșterea accesului populației din zone defavorizate;

- Revizuirea legislației legate de acest domeniu, pentru descrierea cadrului de reglementare a serviciilor specifice și a recomandărilor de îmbunătățire;
- Determinarea prin analiză cantitativă a zonelor defavorizate din punct de vedere al accesului la servicii medicale de bază și definirea criteriilor de selecție a acestor zone;
- Determinarea prin tehnici calitative (focus grup, interviu cu persoane cheie) a informațiilor relevante, referitoare la nevoile de servicii de sănătate, implicând grupuri/factori de interes din sistem și definirea ulterioară a unor criterii adiționale de selecție a zonelor;
- Determinarea prin analiză integrată a criteriilor de selecție a zonelor/localităților cu acces redus la servicii medicale de bază;
- Elaborarea metodologiei de selecție a zonelor/localităților cu acces redus la servicii medicale de bază eligibile pentru proiecte de investiții.

Rezultatele principale ale studiului sunt prezentate pe larg în rapoartele studiului:

- Analiza de nevoi din punctul de vedere al acoperirii cu servicii medicale de bază – raport de etapă;
- Raportul intermediar și minuta întâlnirii cu decidenții din Ministerul Sănătății Publice pentru dezbaterile metodologiei propuse;
- Raportul final al proiectului care cumulează rezultatele analizei de nevoi, metodologia de selecție a zonelor cu acces redus, eligibile pentru proiectele de infrastructură, concluzii și recomandări.

Indicatorii de rezultat ai studiului au fost:

- Indicatori de acces redus la servicii medicale de bază și cartograme pentru fiecare dintre indicatori, la nivel județean;
- Set de criterii ce au rezultat din analiză cantitativă pentru selecția zonelor (localităților) cu acces redus;
- Set de concluzii rezultate din analiză calitativă de nevoi și percepție a populației, furnizorilor și decidenților (comunități) privind accesul;

- Set de criterii de determinare a zonelor cu acces redus rezultat din analiza calitativa;
- Set de criterii de determinare a zonelor cu acces redus rezultat din analiza integrata;
- Metodologie de selectie a zonelor cu acces redus, eligibile pentru proiectele de investitii dintr-un program de stat;
- Concluzii finale si recomandari.

Concluzii

Rezultatele proiectului au fost apreciate de catre Ministerul Sanatatii ca fiind deosebit de utile pentru decidenti, pentru aplicarea viitoarelor politici de sanatate privind asistenta medicala in zone defavorizate.

5. Proiectul CEEX "FOTOLAS - METODE FOTOFIZICE DE TERAPIE POSTTRAUMATICĂ LA COPII, ADULȚI, VÂRSTNICI ȘI SPORTIVI"

In cadrul acestui proiect, Scoala Nationala de Sanatate Publica si Management Sanitar a fost partener, coordonatorul proiectului fiind UMF Carol Davila Bucuresti.

Scopul subcontractului UMF – SNSPMS: Evaluarea impactul metodei fotofizice de terapie posttraumatică asupra îmbunătățirii calității vieții pacienților cu leziuni ale țesuturilor moi.

Obiective Evaluarea calității vieții pentru două grupuri de pacienți tratați cu laser și tratați medicamentos pentru același tip de afecțiune; Utilizarea testelor de semnificație pentru analiza diferențelor între profilul de sănătate la început de tratament și la final, precum și între cele două metode de tratament comparate.

Metodologie

Studiul s-a derulat in patru locatii: Spitalul Grigore Alexandrescu, Spitalul Universitar, Institutul Ana Aslan și Institutul Național de Medicină Sportivă.

S-a întocmit un protocol de studiu prin care s-au fixat criteriile de includere și de excludere al pacienților în analiză, pentru cele 4 locații; s-au constituit cele două loturi de analiză; s-a administrat chestionarul SF36 de evaluare a calității vieții la momentul 0 cel în care pacienții vin în spital pentru a primi un tratament. Același chestionar s-a administrat aceluiași pacienți, din cele două loturi analizate și după finalizarea tratamentelor care a avut loc după circa 10 zile de la inițierea lor. Durata de tratament a depins și de grupa de vârstă a pacienților.

Concluzii:

Cele două tipuri de tratamente analizate în cazul copiilor, sportivilor, vârstnicilor și adulților evidențiază rezultate asemănătoare din punct de vedere al scorurilor obținute pentru dureri corporale și funcționalitate fizică, la final de tratament. Ambele tratamente au efecte benefice asupra calității vieții pacienților, din punct de vedere al celor două scoruri analizate.

Terapia cu laser și-a evidențiat aspectele benefice asupra calității vieții pacienților cu afecțiuni ale țesuturilor moi, nedovedind însă o superioritate netă față de tratamentul standard cu antiinflamatoare.

6. PROIECT “INSTRUIREA JURNALISTILOR PENTRU REFLECTAREA TB IN MASS MEDIA” FINANȚAT DE FONDUL GLOBAL DE COMBATERE A HIV/SIDS, TBC SI MALARIEI – RUNDA A VI

Perioada desfășurării: oct 2007 – oct 2009, în parteneriat cu Centrul pentru Politici și Servicii de Sănătate.

Scopul proiectului

Creșterea gradului de sensibilizare a comunității referitoare la problematica tuberculozei, combaterea stigmatizării și a discriminării, mobilizarea sprijinului politic și a resurselor materiale și financiare în sprijinul persoanelor bolnave de tuberculoză.

Obiective specifice:

1. Instruirea, pana la sfârșitul perioadei de implementare (2 ani) a proiectului, a unui număr de cel puțin 40 de jurnaliști în vederea creșterii acoperirii problematicei TB in media;
2. Monitorizarea timp de 12 luni a modului de reflectare a problematicei TB in mass-media scrisa si audio - vizual.

Activități

1. Monitorizarea mass-media asupra modului in care este reflectata problematica TB;
2. Organizarea și desfășurarea cursurilor de instruire a jurnaliștilor.

Rezultate

În anul 2008 s-au organizat 2 cursuri de instruire a jurnaliștilor pe tematica tuberculozei, în baza unui manualului agreat în comun cu partenerul nostru din proiect, CPSS, conceput cu sprijinul experților. Cursurile au fost organizate in Bucuresti si Oradea, fiind instruiți 23 jurnaliști din cei 40 propuși până la sfârșitul proiectului.

Echipa proiectului a monitorizat publicațiile apărute înaintea desfășurării cursurilor de instruire a jurnaliștilor. În urma monitorizării presei scrise și audiovizuale, a fost elaborat raportul de analiză privind modalitatea de reflectare a diverselor aspecte legate de TB de către jurnaliști.

In anul 2009 se vor mai desfasura alte cursuri si va continua activitatea de monitorizare, atat a emisiunilor radio-tv, cat si a publicațiilor.

Concluzii

Luand in considerare interesul suscitāt in mass-media de cursurile sustinute pana in prezent, se poate prognoza ca acest proiect va avea o contributie importanta la sensibilizarea si cresterea nivelului de informare si implicare a aceasteia in educarea populatiei in ceea ce priveste problemetica tuberculozei.

7. PROIECT “ELABORAREA UNEI STRATEGII NATIONALE DE ADVOCACY, COMUNICARE SI MOBILIZARE SOCIALA, PRIVIND TB”, finantat de Fondul Global

Scopul este de a determina implicarea principalilor actori decizionali de la nivel central (MSP, MMSSF, MEC, MRA, ONG și asociații cu activitate în domeniu), și a principalilor actori decizionali de la nivel local (ASPJ, CJ, IScJ, DAsSPDC, ONG și asociații cu activitate în domeniu, pacienți bolnavi de TB), în rezolvarea nevoilor pacienților bolnavi de TB și reducerea sentimentului de stigma și discriminare.

Obiectivele proiectului:

- Elaborarea unei strategii naționale de ACSM care să se bazeze pe experiența internațională și pe rezultatele studiului de cercetare din județul pilot;
- Desfășurarea unor activități specifice de ACSM la nivel național și la nivel local în interiorul unor comunități cu un nivel ridicat de cooperare interinstituțională în care trăiesc grupuri populaționale vulnerabile.

Indicatori:

- Raportul diagnozei cu privire la nevoile pacienților bolnavi de TB și implicarea comunității în reducerea efectelor TB cu concluzii și recomandări pentru elaborarea unei strategii naționale de ACSM;
- Desfășurarea unor sesiuni de instruire a persoanelor cu rol de decizie și a unor pacienți bolnavi de TB având ca subiect ACSM;
- Întâlniri de consultare cu principalii actori de decizie pentru elaborarea strategiei naționale de ACSM;
- Elaborarea unei strategii naționale de ACSM, document programatic;
- Desfășurarea unor activități de ACSM;
- Producția unui material media video despre rolul ACSM în problema TB.

IV. ORGANIZARE EVENIMENTE

CONFERINTA "EGALITATEA DE ȘANSE ȘI SISTEMUL DE SĂNĂTATE DIN ROMÂNIA", 02.09.2008

Școala Națională de Sănătate Publică și Management Sanitar (SNSPMS) împreună cu Consiliul Național de Combatere a Discriminării (CNCD) și Fundația Tineri pentru Tineri au organizat la sediul SNSPMS, o conferință cu tema "Egalitatea de șanse și sistemul de sănătate din România".

În cadrul întâlnirii, prima de acest gen din România, au fost discutate aspecte legate de discriminare în general, precum și situația existentă în sistemul de sănătate. La eveniment au participat medici cu diverse specialități (ginecologi, medici de familie, chirurghi, neonatologi, boli infecțioase, sănătate publică, dentiști etc), precum și experți în domeniul discriminării, reprezentanți ai autorităților publice, organizațiilor neguvernamentale și instituțiilor internaționale, scopul fiind de a evalua necesitatea luării unor măsuri de asigurare a egalității de șanse în accesul la servicii medicale.

Conferinta a avut ca scop demararea unui dialog deschis între sectorul public și privat, cu implicarea activă a societății civile și a mass-media, în vederea prevenirii și ameliorării fenomenului de discriminare în general și din sistemul de sănătate în special.

La finalul întâlnirii au fost conturate o serie de concluzii și s-au făcut recomandări în vederea adoptării unui plan de intervenție pentru prevenirea și combaterea fenomenului de discriminare, cum ar fi:

- în domeniul reglementărilor cu caracter juridic:
  - Analizarea normelor juridice din sectorul de sănătate cu scopul promovării egalității de șanse
  - Crearea cu sprijinul CNCD a unor mecanisme proprii ale instituțiilor medicale de combatere a discriminării

- Introducerea unor prevederi legate de egalitatea de șanse în ghidurile de bune practici
- Introducerea în regulamentele interne ale spitalelor a unor prevederi referitoare la interzicerea hărțuirii
- pentru furnizorii de servicii de sănătate: realizarea de activități de informare cu privire la prevenirea și combaterea discriminării, respectarea confidențialității și a precauțiilor universale
- pentru beneficiarii serviciilor medicale: derularea unor campanii de informare publică cu privire la promovarea egalității de șanse și combaterea discriminării, ca și drepturilor pacienților și soluționarea cazurilor de discriminare.

Participanții au propus, totodată, formarea unui grup multidisciplinar, coordonat de către CNCD, care să promoveze punerea în practică a recomandărilor.

V. ACTIVITĂȚI DE EDITARE ȘI TIPĂRIRE A PUBLICAȚIILOR DE SPECIALITATE

Școla Națională de Sănătate Publică și Management Sanitar editează propria revistă de specialitate intitulată "**Management în sănătate**", aceasta având caracter științific.

Scopul acestei reviste trimestriale este furnizarea de informații în probleme de management general și management aplicat în domeniul sănătății. În acest mod se dorește, pe cât este posibil, acoperirea problematicii unui domeniu foarte puțin abordat până acum, în periodicele științifice românești.

Revista "Management în sănătate" se adresează tuturor celor interesați de îmbunătățirea stării de sănătate a populației și de managementul serviciilor de sănătate, în condițiile reformei sistemului sanitar românesc: medici, manageri de instituții sanitare, parlamentari, membri ai Guvernului, economiști, studenți în medicină etc.

Din luna septembrie a anului 2007, revista Management în sănătate a intrat în Categoria C a revistelor recunoscute ca publicații științifice de importanță națională de către Consiliul Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior. De asemenea, revista "Management în sănătate" este creditată de Colegiul Medicilor din România cu 5 puncte.

În vederea continuării activității de editare a revistei și în anul 2008, departamentul de cercetare a preluat activitatea științifică de editare a revistei.

Obiectivul principal al activității de editare a revistei, pentru anul 2008, a fost de a menține statutul de revistă activă și de a edita, în ordine consecutivă, aparițiile pentru anul 2008, precum și să prevadă și să conceapă un plan de acțiuni pentru normalizarea ritmului de apariție pentru anul 2009.

Rezultate

- stabilirea și definitivarea echipei de redacție
- promovarea reluării activității de editare a revistei

- constituirea echipelor de lucru
- primirea și selectarea articolelor
- corectarea articolelor
- pregătirea articolelor pentru editarea lor
- încheierea contractului de furnizare servicii pentru editarea revistei
- publicarea numărului 1-2 pe anul 2008 (500 exemplare)
- pregătirea numărului 3*4 pe anul 2008.